

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0218

Zpráva Komise o Severní Makedonii za rok 2025

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. června 2026 o zprávě Komise o Severní Makedonii za rok 2025 (2025/2254(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na Dohodu o stabilizaci a přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Republikou Severní Makedonie na straně druhé¹,
- s ohledem na žádost Severní Makedonie o členství v Evropské unii, předloženou dne 22. března 2004,
- s ohledem na rozhodnutí Evropské rady ze dne 16. prosince 2005 udělit Severní Makedonii status kandidátské země EU,
- s ohledem na závěry Rady o rozšíření – Severní Makedonie a Albánie ze dne 18. července 2022 a na závěry Rady o rozšíření ze dne 17. prosince 2024,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1529 ze dne 15. září 2021, kterým se zřizuje Nástroj předvstupní pomoci (NPP III)²,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1449 ze dne 14. května 2024 o zřízení nástroje pro reformy a růst pro země západního Balkánu³,
- s ohledem na Program reforem Severní Makedonie, schválený Komisí v rámci Nástroje pro reformy a růst pro země západního Balkánu dne 23. října 2024,

¹ Úř. věst. L 84, 20.3.2004, s. 13, ELI:
[http://data.europa.eu/eli/agree_international/2004/239\(2\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2004/239(2)/oj).

² Úř. věst. L 330, 20.9.2021, s. 1, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj>.

³ Úř. věst. L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj>.

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. února 2020 s názvem „Posílení procesu přistoupení – přesvědčivá perspektiva EU pro západní Balkán“ (COM(2020)0057),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 8. listopadu 2023 nazvané „Nový plán růstu pro západní Balkán“(COM(2023)0691),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. března 2024 o předvstupních reformách a přezkumech předvstupní politiky (COM(2024)0146),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 8. července 2025 nazvané „Zpráva o právním státu 2025“ (COM(2025)0900), doprovázené pracovním dokumentem útvarů Komise nazvaným „Zpráva o právním státu 2025 – kapitola o stavu právního státu v Severní Makedonii (SWD(2025)0930),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 4. listopadu 2025 nazvané „Sdělení o politice rozšíření EU pro rok 2025“ (COM(2025)0690), doprovázené pracovním dokumentem útvarů Komise nazvaným „Zpráva o Severní Makedonii za rok 2025“ (SWD(2025)0753),
- s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech a judikaturu Evropského soudu pro lidská práva,
- s ohledem na summity mezi EU a zeměmi západního Balkánu, které se konaly v Sofii, Záhřebu a Brdu pri Kranju v letech 2018, 2020 a 2021, a na prohlášení z těchto summitů,
- s ohledem na prohlášení ze summitu EU a zemí západního Balkánu konaného dne 17. prosince 2025 v Bruselu,
- s ohledem na závěrečnou zprávu volební pozorovatelské mise Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE/ODIHR) ze dne 23. září 2024 o prezidentských volbách konaných dne 24. dubna 2024 a parlamentních volbách konaných dne 8. května 2024 v Severní Makedonii,
- s ohledem na 19. zasedání Výboru pro stabilizaci a přidružení mezi Evropskou unií a Republikou Severní Makedonie,
- s ohledem na společná doporučení přijatá na 24. schůzi Smíšeného parlamentního výboru EU-Severní Makedonie, konané ve dnech 26. a 27. listopadu 2025 ve Štrasburku,
- s ohledem na svá předchozí usnesení o Severní Makedonii, zejména na usnesení ze dne 24. října 2019 o zahájení přístupových jednání se Severní Makedonií a Albánií⁴,

⁴ Úř. věst. C 202, 28.5.2021, s. 86.

- s ohledem na své usnesení ze dne 29. února 2024 o prohloubení integrace EU s ohledem na budoucí rozšíření⁵,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 11. března 2026 o strategii rozšiřování EU⁶,
 - s ohledem na ochridskou rámcovou dohodu z roku 2001,
 - s ohledem na Smlouvu o přátelství, dobrých sousedských vztazích a spolupráci mezi Bulharskem a Severní Makedonií, která byla podepsána dne 1. srpna 2017 a ratifikována v lednu 2018,
 - s ohledem na Konečnou dohodu o urovnání neshod popsanych v rezolucích Rady bezpečnosti Organizace spojených národů 817 (1993) a 845 (1993), ukončení prozatímní dohody z roku 1995 a vytvoření strategického partnerství mezi Řeckem a Severní Makedonií ze dne 17. června 2018, rovněž známou jako „Prespanská dohoda“,
 - s ohledem na třetí konferenci OSN o normalizaci zeměpisných názvů, která se konala v roce 1977,
 - s ohledem na dialog se Severní Makedonií v návaznosti na monitorování a na příslušnou zprávu, kterou přijalo dne 8. ledna 2026 Parlamentní shromáždění Rady Evropy,
 - s ohledem na šestou zprávu Evropské komise proti rasismu a nesnášenlivosti o Severní Makedonii přijatou dne 29. června 2023,
 - s ohledem na společný pracovní dokument útvarů Komise nazvaný „Cíle a ukazatele pro stanovení rámce provádění akčního plánu pro rovnost žen a mužů III (2021–2025)“ (SWD(2020)0284), který doprovází společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 25. listopadu 2020 nazvané „Akční plán EU pro rovnost žen a mužů (GAP) III – ambiciózní agenda pro rovnost žen a mužů a posílení postavení žen v rámci vnější činnosti EU“ (JOIN(2020)0017), a na prováděcí plán na úrovni jednotlivých zemí pro Severní Makedonii,
 - s ohledem na článek 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A10-0162/2026),
- A. vzhledem k tomu, že Severní Makedonie má od roku 2005 status kandidátské země EU a v prosinci 2023 úspěšně dokončila proces prověřování;
- B. vzhledem k tomu, že strategické rozhodnutí Severní Makedonie

⁵ Úř. věst. C, C/2024/6746, 26.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/6746/oj>.

⁶ Přijaté texty, P10_TA(2026)0077.

usilovat o přistoupení k EU a národní konsensus mezi politickými stranami jsou neochvějné a podpora občanů pro přistoupení k EU se dále zvýšila o téměř 10 procentních bodů oproti roku 2024, kdy dosáhla 71 %;

- C. vzhledem k tomu, že politika rozšíření EU zůstává strategickou investicí do míru, demokracie, stability a prosperity na evropském kontinentu a důvěryhodnost procesu přistoupení se zakládá na tom, že kandidátské země musí splnit veškeré podmínky a že je s nimi zacházeno rovným způsobem; vzhledem k tomu, že kandidátské země musí v plné míře splňovat kodaňská kritéria a dodržovat evropské hodnoty; vzhledem k tomu, že dvoustranné otázky by měly být řešeny dvoustranně a v souladu s mezinárodním právem a neměly by být využívány k blokování nebo další politizaci procesu rozšíření; vzhledem k tomu, že důvěryhodnost unijní politiky rozšíření závisí stejnou měrou na tom, zda kandidátské země provedou reformy a zda Evropská unie dostojí svým závazkům poté, co budou všechny podmínky splněny;
- D. vzhledem k tomu, že Parlament soustavně podporuje evropskou perspektivu Severní Makedonie a vede nepřetržitý dialog s orgány Severní Makedonie, zúčastněnými stranami a občanskou společností, přičemž zdůrazňuje, že je zapotřebí pokračovat v soustavné práci na reformách, dodržovat demokratické hodnoty, zásady právního státu, lidská práva a plnit dohodnuté závazky;
- E. vzhledem k tomu, že emigrace má na Severní Makedonii i nadále negativní dopad, což představuje dlouhodobá rizika pro finanční udržitelnost základních veřejných služeb;
- F. vzhledem k tomu, že politická polarizace, omezená spolupráce mezi stranami a pomalé provádění reform postupně snižují důvěru veřejnosti a její zapojení;
- G. vzhledem k tomu, že zejména ve složitých historických souvislostech jsou otázky jazyka, identity a kultury přirozeně citlivými tématy; vzhledem k tomu, že stanou-li se tyto otázky předmětem diskuzí o rozšíření, může to proces přistoupení kandidátských zemí zkomplikovat a zpolitizovat, a proto by se k těmto otázkám mělo přistupovat zdrženlivě a odpovědně, tak aby integrita unijní politiky rozšíření zůstala zachována;
- H. vzhledem k tomu, že Severní Makedonie dosáhla při provádění svého programu reform měřitelného, třebaže mírného pokroku, který byl zaměřen hlavně na reformy v jiných než zásadních oblastech; vzhledem k tomu, že provádění programu reform přispívá k modernizaci a rozvoji společnosti, hospodářství a institucí Severní Makedonie;
- I. vzhledem k tomu, že Rada dospěla k závěru, že je připravena uskutečnit mezivládní konferenci bez dalších prodlev či dalších

politických rozhodnutí, jakmile Severní Makedonie splní svůj závazek dokončit v souladu se svými vnitřními postupy požadované ústavní změny;

- J. vzhledem k tomu, že jednotlivé členské státy EU vyjádřily k rámci pro jednání se Severní Makedonií své postoje;
 - K. vzhledem k tomu, že nalezení společného přístupu ke komunikaci a dialogu s minulostí a vytvoření kultury historického povědomí na základě vzájemné úcty by měl být předpokladem pro to, aby Bulharsko a Severní Makedonie budovaly své budoucí vztahy; vzhledem k tomu, že vztahy mezi budoucími generacemi Severní Makedonie a Bulharska budou výslednicí vzdělávacích procesů v obou zemích;
1. znovu opakuje, že plně podporuje odhodlání Severní Makedonie stát se členem EU, a to na základě jasného a měřitelného pokroku a přísné, avšak spravedlivé podmíněnosti, jakož i nezbytných transformativních změn, které jsou ke splnění kritérií pro přistoupení nezbytné; oceňuje odhodlání země začlenit se do evropských struktur a vybízí ji k další práci na reformách, které ji přiblíží EU; připomíná však, že to, jak budou přístupová jednání pokračovat, i nadále závisí na trvalých a důkladných reformách, přičemž hlavní podmínkou jsou dosažené výsledky;
 2. s politováním konstatuje, že od poslední zprávy nebylo dosaženo dostatečného pokroku; zdůrazňuje, že reformní dynamika vyžaduje obnovení politického závazku a jasné kroky, mj. pokud jde o nezbytné ústavní změny, konstruktivní spolupráci napříč stranami a účinný parlamentní dohled; chápe, že v zemi, která na cestě k národní nezávislosti překonala mnoho problémů, jsou ústavní změny důležitým, ale kontroverzním tématem; v této souvislosti zdůrazňuje, že všechny politické subjekty, které usilují o evropské směřování země, by měly urychleně spojit své síly a prosadit nezbytné ústavní změny, které umožní otevření prvního tematického okruhu jednání; připomíná, že spolupráce napříč stranami bude mít i nadále zásadní význam při sladování vnitrostátních právních předpisů s *acquis* EU v průběhu jednání;
 3. vítá, že Severní Makedonie v poslední době opětovně projevuje politickou vůli k reformním krokům; zdůrazňuje však, že země bude posuzována pouze na základě výsledků provedených reforem; vyzdvihuje, že nedostatečná spolupráce napříč politickými stranami v úsilí o změnu ústavy není omluvou pro odklad dalších reforem, z nichž by měla země a její občané prospěch bez ohledu na evropskou integraci;
 4. vyzývá členské státy, Radu a Komisi, aby zajistily předvídatelnost a důvěryhodnost procesu přistoupení, a to i s cílem udržet podporu veřejnosti pro proces přistoupení v potenciálně přístupujících

zemích; v této souvislosti apeluje na Evropskou radu a členské státy, aby daly veřejně a jednoznačně najevo, že Rada má v úmyslu rychle a bezpodmínečně přijmout kladné rozhodnutí ve věci zahájení další fáze přístupových jednání se Severní Makedonií, jakmile budou splněny podmínky uvedené v jejích závěrech ze dne 18. července 2022; konstatuje, že Severní Makedonie je jednou z nejdéle čekajících kandidátských zemí, neboť jí byl status kandidátské země udělen již před více než dvěma desetiletími; zdůrazňuje, že opakované odkládání zahájení přístupových jednání se Severní Makedonií ze strany Evropské rady přispělo k tomu, že její politické subjekty a občané vnímají vyhlídky na přistoupení k EU negativně;

5. opakuje výzvu Evropské rady obsaženou v jejích závěrech o Severní Makedonii z roku 2024, aby se urychlilo dokončení ústavních změn; připomíná, že Rada potvrdila, že jakmile Severní Makedonie splní svůj závazek v souladu se svými vnitřními postupy, je připravena svolat novou mezivládní konferenci, a to bez dalšího odkladu nebo dalších politických rozhodnutí, a poté v souladu s rámcem pro jednání co nejdříve otevřít první tematický okruh jednání;
6. oceňuje odhodlání občanů Severní Makedonie k integraci do EU a podporu, kterou tomuto projektu projevují dvě desetiletí poté, co byl proces zahájen; vyzývá Komisi, aby předložila jasné návrhy, jak uplatňovat nástroje postupné integrace a zaručit jejich účinné provádění, včetně nástrojů v rámci plánu růstu pro západní Balkán, přičemž je třeba, aby tyto nástroje doplňovaly, nikoli nahrazovaly plné členství a byly uplatňovány v co největším počtu oblastí, aby občané Severní Makedonie mohli těžit z integrace do EU ještě před samotným přistoupením;
7. připomíná, že o zahájení a uzavření přístupových jednání, které jsou hlavními politickými milníky v procesu rozšíření, je třeba rozhodovat jednomyslně; znovu vyzývá k posílení schopnosti EU jednat prostřednictvím zjednodušených postupů, jako je používání hlasování kvalifikovanou většinou v dílčích krocích procesu rozšíření, a to plně v souladu se Smlouvami;
8. připomíná, že dvoustranné spory mezi zeměmi je třeba řešit prostřednictvím otevřeného dialogu, se zapojením občanské společnosti a odborníků, a opravdové spolupráce, a to v dobré víře a v souladu s mezinárodním právem, a neměly by být v rámci procesu přistoupení zneužívány;
9. zdůrazňuje, že jazyková, kulturní a národní identita je skutečným základem každé země a neměla by být zpochybňována třetími stranami; dále konstatuje, že tyto záležitosti by neměly ovlivňovat proces přistoupení k EU, který se zaměřuje na provádění *acquis* EU a sladění s hodnotami a zásadami EU stanovenými v kodaňských kritériích a se zásadami dobrých sousedských vztahů a který by se měl řídit objektivními kritérii a měl by být založen výhradně na

zásluhách; důrazně odmítá etnicko-nacionalistickou rétoriku, i ze strany politických aktérů, která podněcuje rozdělení a podkopává dobré sousedské vztahy a vztahy mezi etnickými skupinami a komunitami; vyzývá EU, aby zintenzivnila úsilí o omezení této rétoriky a jejího dopadu;

10. vítá stabilitu vztahů mezi etniky v Severní Makedonii a provádění ochridské rámcové dohody, a to i prostřednictvím mechanismů spravedlivého zastoupení; vyzývá všechny aktéry, aby zachovali základy stability a integrity země, rozvíjeli vztahy, spolupráci a výměny mezi etnickými a menšinovými skupinami a dalšími komunitami a vyvarovali se štvavé rétoriky;
11. bere na vědomí rozhodnutí Ústavního soudu Severní Makedonie ze dne 18. září 2024 o zrušení některých ustanovení týkajících se kvót pro zástupce albánských a dalších komunit ve veřejných institucích; zdůrazňuje, že správa země by měla odrážet její multietnické složení; vyzývá orgány, aby zajistily odpovídající a spravedlivé zastoupení všech komunit v souladu s ochridskou rámcovou dohodou a aby pozměnily a provedly příslušný návrh zákona plně v souladu se stanoviskem Benátské komise a normami EU; naléhavě vyzývá orgány Severní Makedonie, aby urychleně vyřešily otázku používání albánského jazyka při státních zkouškách s cílem zajistit praktické provedení litery i ducha ochridské rámcové dohody a aby studentské protesty nevykreslovaly neupřímně jako politicky motivovaný nebo destabilizující faktor;
12. konstatuje, že Výbor pro stabilizaci a přidružení nedávno uvítal pokrok při dosahování kritérií pro otevření tematického okruhu základních zásad prostřednictvím plánů reformy veřejné správy a kapitol týkajících se právního státu; vybízí Severní Makedonii, aby připravila a dokončila veškerou práci související s kritérii pro zahájení tematického okruhu základních zásad v rámci transparentního a smysluplného konzultačního procesu se všemi příslušnými zúčastněnými stranami, včetně občanské společnosti;

Fungování demokratických institucí

13. konstatuje, že zatímco demokratické instituce v Severní Makedonii fungují uspokojivě, politická polarizace trvá a zpožďuje tolik potřebné reformní kroky a jmenování úředníků; vyjadřuje politování nad tím, že nebyly učiněny žádné pokusy o přijetí ústavních změn, k nimž se země zavázala a které jsou nezbytné pro zahájení tematického okruhu základních zásad; naléhavě vyzývá všechny politické strany zastoupené ve Shromáždění Republiky Severní Makedonie, aby se povznesly nad vášnivou rétoriku kampaně a oboustranně spolupracovaly na dosažení dohody o nezbytných reformách; vyzývá orgány EU a členské státy, aby zintenzivněly své úsilí o usnadnění řešení této otázky, a to i prostřednictvím technické pomoci a usnadnění dialogu;

14. zdůrazňuje, že by měl být dále posílen parlamentní dohled nad výkonnou mocí, a vyzývá k posílení kontrolních mechanismů, včetně většího zapojení opozičních stran a aktérů občanské společnosti;
15. vítá skutečnost, že místní volby, které se konaly v říjnu a listopadu 2025, byly obecně konkurenční a že volební správa řídila přípravu voleb většinou účinným způsobem, a to navzdory některým procesním nedostatkům; konstatuje, že stále neproběhla komplexní volební reforma; znovu vyzývá k provedení dosud nerealizovaných doporučení Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě/Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva (OBSE/ODIHR) a Benátské komise v transparentním procesu, zahrnujícím všechny relevantní účastníky; dále vyzývá k větší transparentnosti, pokud jde o financování politických stran a politické reklamy a výdaje na ně, jak v tradičních médiích, tak i online, zejména v sociálních médiích; vyzývá Severní Makedonii, aby odstranila regulační mezery, které umožňují skrytý vliv ve volbách, zejména regulací politické reklamy na internetu, včetně povinné identifikace zadavatele, transparentnosti výdajů a smysluplného zveřejňování kritérií cílení, a řešením financování třetími stranami a výdajových kanálů souvisejících s kampaněmi; vyzývá ke spravedlivému státnímu financování a k tomu, aby všechny politické strany a nezávislí kandidáti měli rovný přístup ke sdělovacím prostředkům;
16. vyzývá ke skutečnému a smysluplnému politickému posílení postavení žen na místní, regionální a celostátní úrovni s cílem posílit jejich účast ve volebním procesu a politickém rozhodování; dále doporučuje zavést genderové kvóty tam, kde ještě nejsou zavedeny, s cílem zajistit dodržování závazku genderové vyváženosti stanoveného ve vnitrostátní strategii pro rovnost žen a mužů;
17. uvědomuje si, že bylo dosaženo mírného pokroku v reformě veřejné správy a digitální transformaci a zlepšení transparentnosti a účinnosti veřejného sektoru, mimo jiné prostřednictvím nedávno přijatých právních předpisů o elektronické identifikaci v souladu s předpisy EU; konstatuje však, že je třeba vyvinout další úsilí, včetně reformy místní samosprávy a důslednějšího provádění strategie veřejné správy na období 2023–2030, což by místním orgánům umožnilo poskytovat občanům lepší služby, rozvíjet a provádět strategie místního a regionálního rozvoje a zajistit nezbytnou správní kapacitu;
18. naléhavě vyzývá k dalšímu odpolitizování veřejné správy a k plnému provádění náboru na základě zásluh a výběru vyššího vedení v souladu s normami EU;
19. vítá nedávné jmenování nového veřejného ochránce práv; s uspokojením bere na vědomí formát veřejných slyšení pro jmenování do veřejných funkcí, který zvyšuje transparentnost a veřejnou kontrolu; je však znepokojen náznaky politického

zvýhodňování v procesu jmenování členů Komise pro prevenci a ochranu před diskriminací; zdůrazňuje, že orgány pro rovné zacházení musí fungovat nezávisle a bez politického vměšování;

Sdělovací prostředky a občanská společnost

20. oceňuje skutečnost, že Severní Makedonie poskytuje přiměřené právní záruky svobody projevu; konstatuje však, že je třeba více pracovat na vytvoření skutečně příznivého prostředí pro svobodné a nezávislé sdělovací prostředky; vyzývá sdělovací prostředky, aby se chovaly zdrženlivě při zveřejňování rétoriky, která může narušit vztahy mezi etnickými skupinami a komunitami; zdůrazňuje, že je třeba, aby platformy sociálních médií posílily moderování obsahu, zejména v souvislosti s nenávistnými verbálními projevy z etnických důvodů; dále vybízí k rozvoji místních a regionálních soukromých sdělovacích prostředků;
21. konstatuje, že účinné provádění právních ustanovení na ochranu novinářů je i nadále náročné, zejména v případech obtěžování na internetu a genderově podmíněného násilí namířeného proti novinářkám; je znepokojen tím, že neexistence konkrétních právních předpisů proti strategickým soudním řízením proti účasti veřejnosti a omezené povědomí soudců, právníků a novinářů o této otázce brání účinné ochraně novinářů a veřejných kritiků před strategickými soudními řízeními proti účasti veřejnosti; zdůrazňuje, že je třeba přijmout vnitrostátní právní předpisy, které budou v souladu se směrnicí proti strategickým soudním řízením proti účasti veřejnosti⁷; vyjadřuje znepokojení nad socioekonomickou nejistotou pracovníků sdělovacích prostředků, zejména pokud jde o ženy pracující ve sdělovacích prostředcích; vyzývá pracovníky donucovacích a soudních orgánů, aby zajistili účinné vyšetřování a sankce za útoky, výhrůžky, obtěžování a nátlak na novináře, se zvláštním zaměřením na novinářky; naléhavě vyzývá příslušné orgány, aby proaktivně předcházely všem případům nenávistných verbálních projevů, trestných činů z nenávisti a zastrašování a systematicky je stíhaly, aby důkladně šetřily související útoky a aby zajistily bezpečnost a ochranu všech, na něž jsou tyto činy zaměřeny, jako jsou novináři a příslušníci menšin, komunit nebo jiných zranitelných skupin;
22. se znepokojením poukazuje na rostoucí koncentraci vlastnictví sdělovacích prostředků a riziko skryté kontroly prostřednictvím zprostředkovatelů; vyzývá k posílení záruk redakční nezávislosti, transparentnosti v souvislosti s reklamou zadávanou státem a ochrany novinářů; poukazuje na naléhavou potřebu účinné reformy

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1069 ze dne 11. dubna 2024 o ochraně osob zapojených do účasti veřejnosti, před zjevně neopodstatněnými žalobními návrhy nebo zneužívajícími soudními řízeními („strategická soudní řízení proti účasti veřejnosti“) (Úř. věst. L, 2024/1069, 16.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj>).

sdělovacích prostředků a přijetí účinných opatření proti koncentraci, včetně plné transparentnosti vlastnictví sdělovacích prostředků a přidělování veřejných prostředků na reklamu zadávanou státem, jakož i dodržování pravidel hospodářské soutěže, státní podpory a práv duševního vlastnictví; zdůrazňuje, že pluralita sdělovacích prostředků má zásadní význam pro demokratickou odolnost; zdůrazňuje, že je třeba posílit nezávislost a kapacitu regulačního orgánu pro sdělovací prostředky, veřejnoprávního vysílání a regulačního orgánu v oblasti elektronické komunikace;

23. vyjadřuje znepokojení nad strategickým získáváním klíčových televizních stanic a zpravodajských portálů maďarskými vedoucími pracovníky sdělovacích prostředků, což umožňuje protievropským narativům proniknout do veřejného diskurzu v Severní Makedonii;
24. je vážně znepokojen neustálými pokusy o narušení veřejné diskuse a oslabení důvěry v demokratické instituce a evropskou cestu země prostřednictvím koordinované manipulace s informačním prostředím, včetně skrytých vlivových operací a zlovolných narativů; vyzývá EU a její členské státy, aby vyvinuly další úsilí na podporu Severní Makedonie v boji proti nepřátelskému zahraničnímu vměšování v zemi, a to i prostřednictvím technické pomoci; zdůrazňuje, že nepřátelské zahraniční vměšování oslabuje důvěryhodnost institucí a polarizuje společnost; vyzývá orgány, aby vytvořily komplexní a institucionalizovaný rámec pro demokratickou odolnost s jasně vymezenými povinnostmi, pravidelným posuzováním rizik a veřejným podáváním zpráv v souladu s vyvíjejícími se standardy Unie pro ochranu demokratických procesů; dále vyzývá ke zvýšení mediální a digitální gramotnosti, podpoře ověřování faktů, boji proti nenávistným verbálním projevům ve všech jejich formách a posílení odolnosti vůči hybridním hrozbám, které ohrožují demokratické hodnoty a cíl země stát se členem EU;
25. konstatuje, že nedostatečné vyhlídky na přistoupení k EU v posledních letech vytvořily prostor pro větší zapojení autoritářských aktérů v zemi; vybízí proto k transparentní a fakticky podložené komunikaci s veřejností o reformách souvisejících s EU a procesu přistoupení s cílem zachovat širokou společenskou podporu a bojovat proti dezinformacím; v této souvislosti apeluje na Komisi, aby účinněji komunikovala s makedonskou veřejností o přetrvávajícím nedostatku politické vůle pokročit v reformách, které by se zabývaly otázkami týkajícími se všech občanů Severní Makedonie;
26. oceňuje obecně příznivé prostředí pro organizace občanské společnosti a zároveň zdůrazňuje, že je třeba, aby byla občanská společnost více činná v prioritních oblastech a více zapojena do veřejných konzultací; bere na vědomí opětovnou aktivaci Rady pro spolupráci mezi vládou a občanskou společností; vyzývá k transparentnímu veřejnému financování organizací občanské

společnosti a zlepšení právních předpisů a jejich sladění s mezinárodními normami, např. s doporučeními Benátské komise a s doporučením Evropské komise proti rasismu a nesnášenlivosti; zdůrazňuje, že je důležité zajistit inkluzivní konzultace s organizacemi občanské společnosti a transparentnost; vyzývá Komisi, aby podporovala organizace občanské společnosti, které důkladně monitorují a v případě potřeby kritizují provádění reforem souvisejících s EU;

Základní práva

27. zdůrazňuje povinnost všech členských států Rady Evropy urychleně provést dosud neprovedené rozsudky Evropského soudu pro lidská práva; zdůrazňuje, že veškeré legislativní změny by měly být v souladu s mezinárodními normami a doporučeními Benátské komise a s doporučením Evropské komise proti rasismu a nesnášenlivosti, včetně zákona o sdruženích a nadacích a provádění soudních rozhodnutí týkajících se registrací sdružení;
28. konstatuje, že obecný právní rámec pro základní práva je z velké části v souladu s evropskými normami; vyzývá však vládu Severní Makedonie, aby posílila provádění v praxi, zejména zlepšením institucionálního rámce pro rovnost žen a mužů, zajištěním účinných mechanismů ochrany před genderově podmíněným a domácím násilím, poskytnutím přístupu ke zdravotnickým službám a přidělením odpovídajících zdrojů na služby podpory pro oběti; vyzývá ke konečnému přijetí zákona o rovnosti žen a mužů, zákona o pracovních vztazích a zákona o prevenci obtěžování na pracovišti a ochraně před ním v souladu s mezinárodními normami a *acquis* EU s cílem zlepšit kvalitu života žen řešením klíčových genderových otázek, zejména pokud jde o přístup k politickému, hospodářskému a společenskému životu;
29. vítá novelu trestního zákoníku z roku 2023, která sbližuje vnitrostátní právní předpisy s Istanbulskou úmluvou; bere na vědomí zejména posun směrem k definici znásilnění založené na absenci souhlasu a výslovné uznání genderově podmíněného násilí; dále vítá novelu z roku 2026, která zpřísňuje stíhání domácího a genderově podmíněného násilí a kriminalizuje šíření intimních snímků bez souhlasu; domnívá se, že tyto reformy představují smysluplné sbližení s evropskými normami;
30. zdůrazňuje, že je třeba nadále usilovat o zlepšování situace menšinových komunit, a to i pokud jde o používání jazyků, bojovat proti diskriminaci a podporovat rozmanitost; vítá pokrok v akčním plánu na ochranu práv příslušníků menšin nebo komunit a vybízí Severní Makedonii k jeho dokončení inkluzivním způsobem, přičemž by měla stanovit jasná měřítka, měřitelné ukazatele a specializovaný monitorovací mechanismus s cílem zaručit účinnou ochranu před diskriminací a zlepšit základní práva všech občanů Severní

Makedonie; naléhavě vyzývá příslušné politické zúčastněné strany, aby se zdržely polarizujících a vyhrocených výroků, které by mohly ovlivnit vztahy mezi komunitami a menšinami;

31. zdůrazňuje, že etnická a kulturní rozmanitost Severní Makedonie představuje neocenitelný přínos a měla by se stát zdrojem síly pro další upevnění demokratické a inkluzivní správy věcí veřejných a urychlení cesty Severní Makedonie k přistoupení k EU; vybízí Severní Makedonii, aby do své ústavy zahrnula všechny své etnické komunity, podporovala inkluzivitu, chránila rozmanitost, bojovala proti diskriminaci a posilovala sociální soudržnost v souladu s evropskými hodnotami a demokratickými zásadami a plně zaručila rovná práva a příležitosti pro všechny;
32. vyzývá k intenzivnějšímu úsilí o řešení přetrvávajícího socioekonomického vyloučení Romů; naléhavě vyzývá orgány, aby zajistily účinné provádění strategie pro začleňování Romů s měřitelnými ukazateli, řádným institucionálním monitorováním a odpovídajícími rozpočtovými prostředky; vyjadřuje znepokojení nad pokračující segregací škol v některých obcích a vyzývá k proaktivním opatřením na odstranění segregace;
33. se znepokojením konstatuje, že nebylo dosaženo téměř žádného pokroku v usnadňování každodenního života osobám se zdravotním postižením; vybízí k většímu úsilí o dokončení právního a institucionálního rámce pro práva osob se zdravotním postižením a o zlepšení jeho provádění a prosazování; bere na vědomí přetrvávající strukturální problémy v činnosti Komise Severní Makedonie pro prevenci a ochranu před diskriminací v důsledku nedostatku zdrojů;
34. vyzývá ke zlepšení právní ochrany práv LGBTIQ+ osob a k řešení nenávistných projevů vůči této komunitě, včetně projevů na internetu; je hluboce znepokojen eskalací nenávisti vůči LGBTIQ+ osobám a organizacím občanské společnosti v Severní Makedonii;
35. naléhavě vyzývá všechny politické aktéry, aby změnili zákon o evidenci obyvatel, zajistili rychlé, dostupné a bezproblémové právní uznání genderu a zavedli transparentní právní postup v souladu s mezinárodními normami a příslušným rozsudkem Evropského soudu pro lidská práva z roku 2019;
36. naléhavě vyzývá orgány, aby do zákona o základním vzdělávání vrátily klíčovou antidiskriminační terminologii, a vyzývá k opětovnému zavedení ustanovení o povinném oznamování násilí ve školách s cílem chránit zranitelné skupiny;
37. se znepokojením bere na vědomí životní podmínky ve věznicích v Severní Makedonii, které je třeba naléhavě řešit;
38. vítá posílenou spolupráci v oblasti správy hranic a vyzývá Severní

Makedonii, aby zlepšila řízení migrace, bojovala proti kriminálním sítím převaděčů migrantů, obchodníků s lidmi a dalším druhům organizovaného zločinu, zlepšila soulad s *acquis* EU a zabývala se přetrvávajícími problémy při řešení legální a nelegální migrace a plně přitom respektovala lidská práva a mezinárodní právo; zdůrazňuje, že je třeba zabránit nezákonnému vytlačování migrantů na hranicích Severní Makedonie;

39. oceňuje vládu Severní Makedonie za její rychlou reakci na antisemitský žhářský útok na budovu židovské komunity ve Skopje dne 12. dubna 2026;

Právní stát

40. vyjadřuje znepokojení nad tím, že pokud jde o soudní systém, nezávislost soudů a státních zastupitelství a o posílení právního státu a protikorupčních rámců, nebylo dosaženo dostatečného pokroku; vyzývá politické zúčastněné strany, aby se naléhavě zdržely politického vměšování do soudnictví; se znepokojením bere na vědomí hluboké strukturální nedostatky a negativní trendy ve fungování soudnictví, včetně nedostatečného financování a personálního obsazení soudních institucí, což narušuje jeho nezávislost; vyzývá proto Severní Makedonii, aby urychlila provádění strategie pro reformu soudnictví na období 2024–2028;
41. zdůrazňuje, že je důležité chránit integritu a nezávislost soudnictví, mimo jiné posílením Soudní rady v souladu s doporučením a stanoviskem hodnotící mise Benátské komise z roku 2023;
42. vyjadřuje znepokojení nad tím, že změny trestního zákoníku v Severní Makedonii, které zkrátily promlčecí lhůty a snížily tresty za korupci na vysoké úrovni a zneužití funkce, oslabily probíhající soudní řízení, včetně ostře sledovaných případů, což vyvolává dojem beztrestnosti prominentních politických aktérů a dále oslabuje důvěru veřejnosti v justici;
43. vyzývá příslušné orgány, aby zajistily odpovídající vyšetřování možných trestných činů z nenávisti, a to včetně těch, které se týkají etnických skupin a komunit;
44. se znepokojením konstatuje, že nebylo dosaženo žádného pokroku v předcházení korupci a boji proti ní a že korupce je v mnoha oblastech stále velmi rozšířená; zdůrazňuje, že stále existuje značný a nevysvětlitelný rozdíl mezi formálně oznámeným vyšetřováním korupce a soudními rozhodnutími o vině v případech korupce na vysoké úrovni; vyzývá vládu Severní Makedonie, aby zlepšila provádění národní strategie pro předcházení korupci a střetu zájmů a přijala nový trestní zákoník v souladu s *acquis* EU a mezinárodními normami; dále vyzývá k posílení ochrany oznamovatelů, neboť je i nadále slabá, což jednotlivce odrazuje od oznamování případů korupce; vítá však aktivní účast Severní Makedonie na mezinárodní

smlouvě o výměně údajů pro ověřování majetkových přiznání, která tuto zemi staví do pozice regionálního referenčního bodu v tomto mechanismu;

45. naléhavě vyzývá k včasnému přijetí komplexní protikorupční strategie na období 2026–2030 s jasnými povinnostmi a měřitelnými cíli a požaduje provedení dosud nesplněných doporučení Skupiny států proti korupci (GRECO);
46. se znepokojením konstatuje, že průtahy v soudních řízeních a omezené zdroje i nadále brání dosahování přesvědčivých výsledků v případech korupce na vysoké úrovni; vyzývá zejména k vyšetření případů korupce na vysoké úrovni a k pravomocnému odsouzení osob, které byly do těchto případů zapojeny, což poskytne signál, že korupce je řešena na všech úrovních a beztrestnost nebude tolerována;
47. konstatuje, že vnímaná úroveň důvěry v soudnictví je stále velmi nízká a že je třeba více usilovat o to, aby se zabránilo nepřipustnému ovlivňování a zastrašování;
48. vyzývá Severní Makedonii, aby zvýšila své úsilí v boji proti praní peněz;
49. vyzývá ke koordinovanějšímu úsilí v účinném boji proti organizované trestné činnosti; vyzývá vládu Severní Makedonie, aby sladila vnitrostátní právní předpisy týkající se zbraní a omamných a psychotropních látek s *acquis* EU;
50. vybízí vnitrostátní orgány, aby vytvořily komplexní rámec podpory pro ženy, které se staly obětí genderově podmíněného násilí, včetně poskytování zákonem zaručené finanční pomoci, zajištění bezplatné právní pomoci a osvobození od soudních poplatků, vytvoření státního fondu na pokrytí neplaceného výživného na děti a zvýšení investic do posílení ekonomického postavení žen prostřednictvím cílených školení, sociálních podniků a místních iniciativ v oblasti zaměstnanosti;

Socioekonomické reformy

51. podporuje soustavné úsilí o modernizaci hospodářství, řešení nesouladu mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi, posilování digitální ekonomiky a zlepšování podnikatelského prostředí v reakci na konkurenční tlaky vnitřního trhu EU; zdůrazňuje, že udržitelný hospodářský růst závisí na právním státu, předvídatelnosti soudnictví a účinných opatřeních proti korupci; vyzývá k provedení základního zákona o rozpočtu z roku 2023, který zavádí fiskální pravidla a fiskální radu a posiluje střednědobý rozpočtový proces;
52. zdůrazňuje, že je třeba řešit společenské výzvy, zajistit kvalitní politiky zaměstnanosti, podporovat sociální soudržnost přibližující se

normám EU a dosáhnout pokroku, pokud jde o zásady evropského pilíře sociálních práv;

53. oceňuje, že byly učiněny první kroky při provádění programu reformem a víceletého pracovního programu v rámci Nástroje pro reformy a růst pro země západního Balkánu, který je na nejlepší cestě poskytnout občanům konkrétní přínos; vybízí Severní Makedonii, aby pokračovala v uplatňování programu reformem; zdůrazňuje, že je třeba výrazně urychlit a splnit program reformem, zejména pokud jde o tematický okruh týkající se základních zásad; zdůrazňuje, že vyplácení finančních prostředků musí zůstat přísně podmíněno plněním dohodnutých reformních cílů a klíčových milníků; vítá přijetí komplexního rámce kybernetické bezpečnosti, aktualizovaného zákona o elektronických dokumentech, elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru; vítá objektivní a na faktech založený způsob, jakým Komise posuzuje provádění reformních kroků; s velkým potěšením bere na vědomí, že Severní Makedonii bylo z Nástroje pro reformy a růst nedávno vyplaceno 65,7 milionu EUR v návaznosti na kladné hodnocení provádění reformem, zejména v oblasti digitalizace a vzdělávání;
54. vyzývá EU a Severní Makedonii k posílení dohledu a smysluplnému zapojení organizací občanské společnosti, podnikatelských sdružení a sociálních partnerů do všech fází Nástroje pro reformy a růst pro západní Balkán, včetně navrhování reformních opatření, provádění projektů a monitorování výsledků; uznává, že je třeba zlepšit podnikatelské prostředí a fungování tržního hospodářství; vyzývá, aby byl kladen větší důraz na opatření k nápravě narušení trhu a na opatření sociální ochrany; vyzývá k tomu, aby byla věnována větší pozornost negativním demografickým trendům a boji proti neformální ekonomice a jejím negativním společenským a fiskálním dopadům;
55. vyzývá orgány, aby chránily nezávislost a legitimní úlohu reprezentativních odborů a aby zajistily dodržování základních pracovních práv, včetně kolektivního vyjednávání; dále vyzývá orgány, aby zajistily konstruktivní a smysluplný dialog s odbory s cílem řešit naléhavé otázky, jako jsou mzdy, pracovní podmínky a sociální ochrana;
56. uznává strategický význam kulturního a kreativního odvětví a potřebu stabilního rámce pro autorské právo, který bude v souladu s tímto rámcem v EU; vyzývá Severní Makedonii, aby zajistila spravedlivé odměňování autorů a výkonných umělců, sladila kolektivní správu práv s *acquis* EU a posílila prosazování práva proti pirátství; zdůrazňuje, že slabá ochrana držitelů práv oslabuje udržitelnost sdělovacích prostředků a rozvoj vysoce kvalitního audiovizuálního obsahu;
57. vyzývá k pokračování v provádění strategií aktivace trhu práce pro

mladé lidi, dlouhodobě nezaměstnané, osoby s nízkou kvalifikací a znevýhodněné skupiny, jako jsou ženy, osoby se zdravotním postižením, Romové a balkánští Egyptané;

58. vybízí k posílení politiky v oblasti mládeže změnou zákona o účasti mládeže a politik v oblasti mládeže, zavedením účinného monitorování a zvláštního rozpočtového zákona a zlepšením místních mládežnických struktur;
59. vítá začlenění Severní Makedonie do zeměpisné působnosti jednotné oblasti pro platby v eurech (SEPA);
60. vřele vítá návrh Komise a zmocnění Rady zahájit jednání o rozšíření unijního režimu roamingu za domácích podmínek na Albánii, Bosnu a Hercegovinu, Kosovo, Černou Horu, Severní Makedonii a Srbsko a vyzývá Komisi a partnery ze západního Balkánu, aby urychleně podnikli nezbytné kroky ke vzájemnému otevření roamingových trhů EU a západobalkánských partnerů; zdůrazňuje, že rozšíření oblasti roamingu za domácích podmínek na západní Balkán by přineslo hmatatelné výhody občanům i podnikům, podpořilo mezilidské kontakty, posílilo hospodářské vazby a podpořilo vzdělávací výměny a cestovní ruch;
61. vyzývá Severní Makedonii, aby dosáhla souladu s *acquis* EU v oblasti prověřování přímých zahraničních investic;

Životní prostředí, biologická rozmanitost, energetika a doprava

62. vyzývá ke zvýšení investic do dopravní a energetické infrastruktury a do dalšího úsilí o sbližování právních předpisů v oblasti dopravy, energetiky a životního prostředí s normami EU; vyzývá k tomu, aby byly vnitrostátní právní předpisy v oblasti práv cestujících sladěny s pravidly EU; zdůrazňuje, že je třeba posílit propojení a zajistit nerušené obchodní toky, zejména v silniční dopravě; vyzývá k zavedení systému vstupu/výstupu EU s tím, že je nutné brát v potaz jeho dopad na řidiče z povolání a dodavatelské řetězce;
63. vyzdvihuje význam přeshraničních spojení, jako jsou koridory transevropské dopravní sítě (TEN-T) VIII a X, neboť jsou klíčové z hlediska zvýšení ekonomické spolupráce se sousedními zeměmi a posílení mezilidských kontaktů; spoléhá se na to, že přijaté závazky budou účinně zrealizovány; vítá dohodu mezi Bulharskem a Severní Makedonií o výstavbě přeshraničního železničního tunelu, která představuje rozhodující krok k dokončení železničního spojení podél koridoru VIII; upozorňuje na strategický význam VIII. koridoru pro geostrategickou autonomii EU a NATO, neboť slouží jako klíčová logistická trasa podél jižního křídla NATO;
64. vítá, že byl v květnu 2025 přijat energetický zákon, zdůrazňuje však, že země je stále silně závislá na uhlí; vyzývá k rychlému využívání energie z obnovitelných zdrojů a k většímu zaměření na energetickou

účinnost, zejména pokud jde o budovy;

65. vyjadřuje politování nad tím, že v práci na právních předpisech v oblasti životního prostředí bylo dosaženo jen malého pokroku; vyzývá zejména k přijetí naléhavých opatření k řešení kvality vzduchu a vody a nakládání s odpadními vodami, a to i prostřednictvím zvýšeného a jasně vyčleněného vnitrostátního financování infrastruktury pro zásobování vodou a hygienická zařízení v městských a venkovských oblastech, začlenění vesnických vodovodních systémů do veřejných služeb tam, kde je to proveditelné, s jasně stanovenou institucionální odpovědností, zajištění pravidelných hygienických a laboratorních kontrol se zveřejňováním výsledků a posílení dohledu nad inspekcemi, včetně zavedení sankcí za neregulované, špatně udržované nebo znečišťující systémy;
66. se znepokojením bere na vědomí trvale vysokou úroveň znečištění ovzduší, zejména v městských oblastech, které úzce souvisí se spalováním uhlí a výrobou cementu; v této souvislosti vyjadřuje vážné znepokojení nad novým zákonem o kontrole průmyslových emisí a naléhavě vyzývá orgány, aby jej změnilы prostřednictvím transparentního a inkluzivního veřejného postupu zahrnujícího všechny příslušné zúčastněné strany, zejména odborníky na životní prostředí a organizace občanské společnosti; zdůrazňuje naléhavou potřebu zlepšit kvalitu ovzduší ve městech, a to i prostřednictvím takových opatření, jako je zavedení nízkoemisních zón a pořízení moderních a méně znečišťujících vozidel veřejné dopravy;
67. se znepokojením bere na vědomí omezený pokrok při provádění horizontálních právních předpisů v oblasti životního prostředí a naléhavě vyzývá Severní Makedonii, aby plně sladila⁸ a účinně prováděla směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí⁹ a o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí, včetně sekundárních právních předpisů týkajících se malých projektů vodních elektráren;
68. vyzývá vládu Severní Makedonie a místní orgány, aby zajistily účinnou právní ochranu lokalit kandidujících na zařazení do programu Smaragd podle Bernské úmluvy a aby urychlila určení a vyhlášení budoucích lokalit sítě Natura 2000; naléhavě vyzývá vládu Severní Makedonie, aby upřednostnila a urychlila přijetí

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 26, 28.1.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (Úř. věst. L 197, 21.7.2001, s. 30, <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).
<http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).

nového zákona o ochraně přírody, který nahradí zastaralý právní rámec a zajistí plný soulad se směrnicí EU o ochraně přírodních stanovišť¹⁰ a směrnicí EU o ochraně ptáků¹¹;

69. vítá pokračující spolupráci Severní Makedonie s Kosovem a Albánií v souvislosti s přeshraničním národním parkem v pohoří Šar planina; opakuje, že je naléhavě nutné přijmout zákon o opětovném vyhlášení národního parku Mavrovo a dokončit a účinně provádět jeho plán správy; vybízí k zařazení lokality Jablanica na vnitrostátní seznam chráněných oblastí; naléhavě vyzývá Severní Makedonii, aby vypracovala a provedla vnitrostátní akční plán a plán řízení pro zachování rysa balkánského v souladu s regionální strategií a ve spolupráci se sousedními zeměmi, a to i s cílem zachovat ekologickou propojenost mezi klíčovými stanovišti, včetně Mavrova a Jablanicy, a přeshraničními oblastmi;

Regionální spolupráce a zahraniční politika

70. vítá cenný a významný přínos Severní Makedonie k regionální spolupráci a stabilitě prostřednictvím jejího zapojení do regionálních ekonomických a diplomatických iniciativ, jako je Berlínský proces, plán růstu pro západní Balkán a uplatňování dohod o společném regionálním trhu;
71. vyzývá k odhodlané účasti na dialogu a spolupráci se sousedními zeměmi s cílem posílit regionální stabilitu a vzájemnou důvěru; vyzývá k další podpoře mezilidských kontaktů v celé jihovýchodní Evropě; zdůrazňuje, že je důležité plnění mezinárodních dohod v dobré víře, včetně Prespanské dohody a Smlouvy o přátelství, dobrých sousedských vztazích a spolupráci s Bulharskem;
72. uznává existenci rozdílných výkladů historických rysů makedonské společnosti; zdůrazňuje, že cílem jeho zprávy není předjímat ani omezovat vědeckou diskuzi o těchto záležitostech, ani tyto výklady nemají vliv na jeho hodnocení pokroku Severní Makedonie na cestě k přistoupení k EU, které zůstává zakotveno v kodaňských kritériích a zásadách dobrých sousedských vztahů; naléhavě vybízí všechny strany k opětovnému zahájení práce společné multidisciplinární odborné komise pro historické a vzdělávací otázky Bulharska a Severní Makedonie a naplňování její práce v dobré víře, což obě společnosti sbližuje; odsuzuje veškeré pokusy o nahrazení historických památek nebo artefaktů, včetně ničení autentického kulturního dědictví; vyjadřuje politování nad ničením a falšováním

¹⁰ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

¹¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

bulharských nápisů;

73. vyjadřuje silné znepokojení nad tím, že poslední zasedání smíšené mezivládní komise zřízené podle článku 12 Smlouvy o přátelství, dobrých sousedských vztazích a spolupráci se konalo 17. července 2022 a od té doby se žádné další zasedání nekonalo; naléhavě vyzývá vlády Bulharska a Severní Makedonie, aby urychleně uspořádaly třetí zasedání smíšené mezivládní komise a pokračovaly v plnění této smlouvy a jejích protokolů;
74. důrazně vyzývá společnou multidisciplinární odbornou komisi pro historické a vzdělávací otázky Bulharska a Severní Makedonie, která byla zřízena na základě Smlouvy o přátelství, dobrých sousedských vztazích a spolupráci s Bulharskem, aby dosáhla jasných a hmatatelných výsledků; zdůrazňuje, že texty by měly odrážet interpretaci historických faktů a údajů ze společných dějin obou národů založenou na objektivních, autentických a na důkazech založených historických pramenech a dokumentech, vědecké interpretaci a historických událostech, jak je stanoveno ve druhém protokolu smlouvy s Bulharskem;
75. se znepokojením bere na vědomí stále silnější vazby mezi Severní Makedonií a vládou Srbska, která uskutečňuje neliberální program; varuje dále před rostoucím hospodářským a politickým vlivem Číny v tomto regionu, zejména prostřednictvím infrastrukturních projektů a úvěrů; se stejným znepokojením bere na vědomí zprávy o ruském úsilí o prosazování svého vlivu v Severní Makedonii; vyzývá EU, aby podpořila Severní Makedonii při posilování odolnosti vůči vnějšímu vlivu prostřednictvím náboženských sítí; vyjadřuje znepokojení nad narativy propagovanými v regionu, které zpochybňují svrchovanost a územní celistvost zemí, včetně narativu tzv. srbského světa;
76. připomíná, že je nutné otevřít archivy jugoslávských tajných služeb (UDBA a KOS), které se nacházejí v Severní Makedonii a v Srbsku; zdůrazňuje, že s cílem transparentně se vypořádat s totalitní minulostí a posílit demokracii, odpovědnost a instituce na západním Balkáně je třeba otevřít tyto archivy v celém regionu;
77. oceňuje, že Severní Makedonie jedná v zásadním a dlouhodobém souladu se zahraniční, bezpečnostní a obrannou politikou EU, včetně restriktivních opatření; vyjadřuje však politování nad stále častějšími případy, kdy se Severní Makedonie zdržuje hlasování v mezinárodních orgánech namísto toho, aby se řídila většinovým postojem EU; vyzývá tedy makedonskou vládu, aby se v případě pochybností připojila k většinovému postoji v rámci EU; zdůrazňuje geostrategický význam Severní Makedonie a její důležitou úlohu jako člena NATO; vítá aktivní účast země na misích a operacích EU v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky a její přínos k vedoucí úloze EU při udržování míru, předcházení konfliktům a řešení mezinárodních krizí; vítá připravenost Severní Makedonie

na posílená spolupráce s EU v rámci partnerství v oblasti bezpečnosti a obrany;

◦

◦ ◦

78. pověřuje svou předsedkyni, aby toto usnesení předala председови Евроской rady, Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům členských států a prezidentce, vládě a Shromáždění Republiky Severní Makedonie.